DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Warszawa, 30 listopada 1952 — Nr 19 — Poz. 215—228

TREŚĆ:

215.

ZARZĄDZENIE Nr 197
MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 22 października 1952 r.

w sprawie wprowadzenia branżowych norm pracy dla robot spawalniczych.

(L. dz. XIII/2/4992/52)

§ 1. W celu usprawnienia i ujednolicenia normowania pracy na budowach i w warsztatach ślusarskich podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli wprowadza się stosowanie, stanowiącego załącznik do zarządzenia, "Katalogu branżowych norm i cen jednostkowych dla robót przecinania stali palnikiem tlenowo-acetylenowym i dla robót spawalniczych", opracowanego przez Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, zwanego dalej „Katalogiem".

§ 2. Katalog opracowany został dla warsztatów na budowie. Przy stosowaniu go w warsztatach stałych należy do norm i cen stosować współczynnik zmniejszający nie większy niż 0,90 z tym, że wysokość tego współczynnika zatwierdza dla poszczególnych warsztatów dyrektor właściwego centralnego zarządu lub Dyrektor Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych.

§ 3. Dyrektorzy centralnych zarządów oraz Dyrektor Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych zarządzą przeprowadzenie w czasie do dnia 30 października b.r., w porozumieniu z odpowiednimi władzami Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa Ceramiki i Pokrewnych Zawodów, oraz z właściwą Podstawową Organizacją Partyjną Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, akcję przygotowawczą polegającą na zaznajomieniu załóg zatrudnionych na budowach i warsztatach oraz kierownictwa tych jednostek z Katalogiem i szczegółowym wyjaśnieniem przyjętych w nim zasad normowania pracy.

§ 4. Egzemplarze Katalogu można nabyć w księgarniach „Dom Książki".

§ 5. 1. Zatwierdzony Katalog obowiązuje od dnia 1 listopada 1952 roku.

2. Jednocześnie tracą moc obowiązującą normy pracy podane w zarządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 30 grudnia 1950 r. L. dz. VI/3/6620/50 w sprawie skatalogowania norm pracy w zakładach i warsztatach remontowo-montażowych i produkcyjnych podległych Ministrowi Budownictwa, wykonujących roboty pokrewne z przemysłem metalowym, oraz wszelkie zakładowe normy pracy w zakresie objętym Katalogiem.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 22 października 1952 roku.

Minister: R. Piotrowski

216.

ZARZĄDZENIE Nr 199
MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 23 października 1952 r.

w sprawie kontroli zużycia materiałów na budowie.

(L. dz. D.VII/6/52)

W celu wzmożenia kontroli w zakresie zużycia materiałów budowlanych zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się „Tymczasowe Normy zużycia Podstawowych Materiałów Budowlanych" jako podstawę do stałej kontroli zużycia materiałów na budowach, stanowiące załącznik do zarządzenia. *)

§ 2. Dyrektorzy Centralnych Zarządów Budownictwa Miejskiego (Dyrektor Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych) wydadzą nadzorowanym jednostkom polecenie rozwinięcia i jak najszerszego stosowania współzawodnictwa w celu osiągnięcia efektów gospodarczych na podstawie racjonalnego zużycia materiałów w myśl „Tymczasowych Norm Zużycia Podstawowych Materiałów Budowlanych".

§ 3. Zobowiązuje się Dyrektorów Centralnych Zarządów Budownictwa Miejskiego (Dyrektora Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych) do nadsyłania do Departamentu techniki — uwag i spostrzeżeń jakie nasuną się w trakcie wykonywania postanowień zarządzenia. Nadesłany materiał posłuży do właściwego ustalenia kosztorysowych norm zużycia materiałów.

§ 4. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 listopada 1952 r.

Minister: R. Piotrowski

*) Wydawnictwo Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego do użytku służbowego na prawach rękopisu.

217.

ZARZĄDZENIE Nr 200

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 27 października 1952 r.

w sprawie stosowania płyt słomianych „Stramit" w budownictwie.

(L. dz. D.VII/3/8930/52)

§ 1. Zarządza się stosowanie przez podległe Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli przedsiębiorstwa projektowania i przedsiębiorstwa wykonawstwa budowlanego — załączonej „Tymczasowej instrukcji o stosowaiu płyt „Stramit" w budownictwie".

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dn. 1 listopada 1952 r.

Minister: w/z **A. Wolski**

Załącznik do zarządzenia Nr 200 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

TYMCZASOWA INSTRUKCJA

o stosowaniu płyt „Stramit" w budownictwie.

I. Dane ogólne.

Płyty słomiane Stramit są nowym typem płyt ze słomy. Jest to materiał przede wszystkim izolacyjny o niskim współczynniku przewodnictwa ciepła; służy jako materiał konstrukcyjny lekkich budynków w szczególności budynków prowizorycznych.

Do produkcji płyt Stramit używa się słomę targaną (pszeniczną, jęczmienną, żytnią) która w jednym produkcyjnym cyklu, prawie całkowicie zmechanizowanym, zostaje sprasowana na gorąco w temperaturze ca 150 C, a następnie oklejona ze wszystkich stron papierem-kartonem o gramaturze 300 — 400 g m². Ogrzewanie w czasie prasowania ma na celu przesterylizowanie słomy, zmiękczenie jej oraz daje częściowe wydzielenie ligniny pomagającej sklejeniu poszczególnych źdźbeł. Podgrzewanie płyty w czasie oklejania papierem przyczynia się do szybkiego wysuszenia kleju, mocnego związania papieru z płytą słomiana oraz ostatecznego sformowania płyty i utrwalenia jej krawędzi.

Klej używany do oklejania papierem oparty jest na kazeinie z dodatkiem szkła wodnego, mąki grochowej, wapna palonego i sody kaustycznej.

II. Właściwości techniczne płyt „Stramit".

1. **Wymiary** — Szerokość stała i niezmienna 122 cm. długość dowolna, zależna od wymagań odbiorcy z zastrzeżeniem, że płyt dłuższych niż 400 cm nie należy stosować.
   Długość normalna — produkowana na skład — 300 cm.
   Powierzchnia płyty dług. 300 cm wynosi 3,66 m².
   Grubość płyt — 5 cm.
2. **Ciężar.** Płyty Stramit produkuje się o ciężarze obj. 360 kg/m³ i ciężarze 18 kg m².
   Ciężar płyty grub. 5 cm. i długości 300 m. wynosi 60 kg. Do wagonu 15 tonowego można załadować 200 płyt o ogólnym ciężarze 12,5 t i o globalnej powierzchni 732 m². Samochód ciężarowy 3 tonowy zabiera jednorazowo około 50 płyt o ciężarze ca 3.000 kg. i powierzchni 180 m².
3. **Współczynnik przewodnictwa cieplnego:** = 0,07 kal/m²h C.
4. **Izolacyjność głosu** — 6 decybeli.
5. **Wytrzymałość na ściskanie** — wynosi ca 15 kg/cm².
6. **Nasiąkliwość** płyt wynosi około 300%
7. **Ognioodporność:** Płyty „Stramit nie palą się płomieniem lecz ulegają zwęgleniu i po odjęciu źródła ognia gasną.
   Właściwości techniczne płyt Stramit są podane na podstawie prospektów producentów zagranicznych. Własne badania są prowadzone przez Instytuty Naukowe.

III. Ogólne zasady użytkowania płyt „Stramit".

1. **Zamówienia płyt:**
   Płyty należy zamawiać w takich długościach, by ograniczać do minimum cięcie ich na budowie. Przy zamawianiu należy również uwzględniać ich przeznaczenie i przy większych partiach określać rodzaj papieru oklejającego płyty. W szczególności jeżeli płyty mają być wyprawiane, należy żądać oklejania płyt z jednej strony papierem gorszego gatunku.
2. **Transport i przechowywanie płyt „Stramit".**
   Z wysokiej nasiąkliwości słomy i jej hygroskopijności wynika warunek zwracania bacznej uwagi na niedopuszczenie do zwilgocenia płyt. nie mogą być one załadowywane i wyladowywane w czasie deszczu; powinny być transportowane w krytych wagonach i samochodach. Na budowie należy przechowywać je w pomieszczeniach suchych i przewiewnych, układać pionowo na podłożu zabezpieczonym od wilgoci.
3. **Obróbka płyt „Stramit"** jest bardzo łatwa — daje się ciąć ręczną piłą. Do przycinania większych ilości może służyć piła tarczowa o drobnym uzębieniu.
4. **Umocowywanie płyt „Stramit".**
   Konstrukcje do których płyty „Stramit" mają być przytwierdzone, powinny być równe, statyczne i mocne.
   Ze względu na dużo większą wytrzymałość płyty w kierunku poprzecznym niż podłużnym płyty powinny być dłuższymi bokami przytwierdzone do elementów konstrukcji, styki płyt powinny wypadać na częściach konstrukcyjnych. Płyty przybija się gwoździami o szerokich główkach lub zwykłymi z użyciem podkładek metalowych. Odstępy pomiędzy gwoździami na krawędziach skrajnych płyty nie powinny przekraczać 8 cm, natomiast w środku płyty 15 cm.
   Gwoździe 3 calowe są zupełnie wystarczające do przybijania płyt. Powinny być wbite tak głęboko, by w płycie powstały niewielkie wgłębienia od młotka.
   Należy unikać przybijania drewna na płytach „Stramit". Zasadą ogólną jest przybijanie Stramitu do drewna. Trzeba przestrzegać stosowania płyt „Stramit" w odpowiedniej odległości od kanałów i palenisk analogicznie do przepisów dotyczących drewna. Wszelkiego rodzaju przewody instalacyjne (wod. kan c.o., gazowe), jak również armaturę w łazienkach, kuchniach i innych pomieszczeniach należy mocować do części konstrukcyjnych budynku, a nie do samych płyt.
5. **Wyprawianie płyt „Stramit".**

   a) Tynkowanie.
   W celu uzyskania lepszej przyczepności zaprawy należy po umocowaniu płyt zerwać papier, a następnie zeskrobać powierzchnię szczotką drucianą. Styki płyt należy obić siatką murarską, lub pasem maty trzcinowej, w celu zabezpieczenia od pęknięć wyprawy w miejscu spojenia. Wyprawę wykonuje się dwukrotnie. Pierwszą warstwę grub. 5 — 10 mm narzuca się równomiernie na płytę bez wygładzania, po przeschnięciu tej warstwy nakłada się drugą i wygładza.
   Grubość tynków zewnętrznych nie powinna być mniejszą niż 20 mm, tynków wewnętrznych niż 15 mm, ze względu na dużą rolę, jaką ma do spełnienia wyprawa jako warstwa ochronna przed hydroskopijnością i namakaniem.
   Do wypraw zewnętrznych stosuje się zaprawę cementowo wapienną, do wypraw wewnętrznych wapienno-gipsową, do wypraw stronów — gipsową.
   Celem uniknięcia wykwitów rdzy w przypadku użycia wyprawy gipsowej należy główki gwoździ i siatkę powlec mlekiem cementowym.

   b) Tapetowanie.
   Tapetowanie wykonuje się bezpośrednio na papierze oklejającym płytę. W celu zabezpieczenia przed pękaniem tapety na spoinach należy przed tapetowaniem wykonać opaskowanie spoin.
   Służą do tego celu dwa paski papieru o szerokości 12 cm i 5 cm. Szerszy pasek pokrywa się klejem nakłada się na nim przez środek węższy pasek i w ten sposób połączone dwa paski papieru nakłada się na spojenie płyt.
   Pasek węższy, pokrywający bezpośrednio spoinę, nie jest pokryty klejem od strony spoiny.
   Po opaskowaniu nakleja się tapetę.

   c) Malowanie.
   Malowanie wykonuje się bezpośrednio na papierze i stosuje się farbę klejową lub olejną. Malowanie farbą olejną wypada drogo z uwagi na dużą chłonność papieru i słomy i powinno być stosowane tylko tam, gdzie niewyprawione płyty mogą być narażone na

zawilgocenie. Przed malowaniem należy styki płyt pokryć paskami papieru w sposób stosowany przy tapetowaniu, a ew. gwoździe w środku płyty pokryć również paskiem papieru.
Można osiągnąć efektowniejsze wykończenie ściany przez przybicie na stykach płyt listewek drewnianych.

IV. Zastosowanie płyt słomianych „Stramit".

Płyty słomiane „Stramit" stosuje się w konstrukcjach budowlanych, jako materiał izolacji cieplnej akustycznej oraz jako materiał wypełniający konstrukcje szkieletowe.
W konstrukcjach ścian szkieletowych drewnianych stosuje się płyty „Stramit" jako wypełnianie i ocieplenie. Przy tym płyty powinny być otynkowane zwłaszcza od strony zewnętrznej.
W budynkach drewnianych i murowanych mieszkalnych i administracyjnych płyty Stramit można użyć do budowy ścianek działowych, które dzięki swej lekkości nie wymagają wzmocnienia stropów w miejscu ich przechodzenia.
Należy podkreślić szerokie możliwości stosowania płyt „Stramit" w budowie prefabrykowanych budynków szkieletowych drewnianych przeznaczonych na domki mieszkalne, hotele robotnicze, baraki przenośne, budynki gospodarcze i tp.

V. Szczegółowe wytyczne stosowania płyt słomianych „Stramit" w różnych konstrukcjach budowlanych.

1. **W konstrukcjach szkieletowych drewnianych** stosuje się płyty „Stramit" jako wypełnienie szkieletu będące jednocześnie izolacją cieplną i akustyczną. Przy ścianach zewnętrznych z płyt „Stramit" najpierw buduje się szkielet złożony z podwaliny, słupów narożnych, słupów pośrednich itp.

   Podwalinę układa się na stropie lub fundamencie na warstwie izolacyjnej stanowiącej pas papy o szerokości nie mniejszej niż grubość całej ściany.
   Słupy pośrednie o wymiarze 10 x 10 cm ustawia się co 122 cm w odstępach osiowych. Pomiędzy tymi słupami daje się słupki o wym. 5 x 10 cm usztywniające ściankę.

   Ogólną zasadą przy budowie ścian z płyt „Stramit" powinien być taki rozstaw rygli, który będzie wielokrotnością szerokości płyt, aby uniknąć przecinania płyt oraz by styki płyt wypadały w środku rygli. Jedynie odstęp między słupem narożnym a pierwszymi słupami pośrednimi, będzie mniejszy gdyż płyta zewnętrzna musi pokrywać z jednej strony szerokość słupa narożnego, a z drugiej strony szerokość słupa narożnego i płyty Stramit. Wskutek tego odstępy słupa narożnego od najbliższych słupów pośrednich mierzone w osiach nie mogą być większe jak 112 cm z jednej strony i 117 cm drugiej strony. Odstępy te mogą być mniejsze, jednak w takim przypadku, płyty skrajne trzeba będzie przecinać.

   Dla umocowania płyt Stramit do słupa narożnego od wewnątrz, należy przybić listwy drewniane do których z kolei przybija się płyty.
   Dopiero po umocowaniu płyt i osiatkowaniu spoin, należy przystąpić do wykonania tynków zewnętrznych i wewnętrznych ew. od wewnątrz do tapetowania, malowania i listwowania.

2. **Ścianki działowe** z płyt słomianych Stramit można wykonać zarówno w budynkach administracyjnych i mieszkalnych nowych, jak też w budynkach istniejących remontowanych przebudowywanych i tp.

   a) **W budynkach o konstrukcji drewnianej.** Konstrukcję ścianki działowej stanowią pionowe słupki drewniane o wymiarze 5 x 8 cm ustawione w rozstępach co 122 cm w świetle tak, żeby płyta „Stramit" mieściła się całkowicie pomiędzy słupkami i żeby nie powstawały między słupkami a płytą szczeliny.
   Połączenie ścianki działowej ze ścianką zewnętrzną wykonuje się przez przybicie płyty do słupa drewnianego konstrukcji ryglowej pomiędzy wewnętrznymi płytami ściany zewnętrznej. U dołu i u góry przybija się płytę do belek stropowych. Płyty pomiędzy podłogą a sufitem powinny być jednolitej długości, dlatego korzystnym jest zamówienie płyty w potrzebnych długościach.

   Otwory drzwiowe w ściankach działowych wykonuje się przez ustawienie słupa drzwiowego jako ościeżnicy w miejsce słupa pośredniego. Wymiar słupa drzwiowego zależny jest od grubości ścianki (z wyprawą lub bez wyprawy). Po wprawieniu ścianki do ościeżnicy przybija się opaski drzwiowe.

   b) **W budynkach murowanych i żelbetowych** wykonuje się ścianki działowe na szkielecie drewnianym umocowanym do podłogi i sufitu.
   Do słupów pionowych umocowanych w sposób identyczny z umocowaniem słupów w budynkach konstrukcji drewnianej przybija się płyty „Stramit" gwoździami, skośnie od dołu do góry z obu stron. Związanie ścianki działowej z murem uzyskuje się przez pozostawienie w murze bruzdy głębokości 5 cm do której wpuszcza się impregnowany słupek ścianki działowej.
   Styki płyt ze słupami należy pokryć siatką murarską lub matą trzcinową tynkarską, która powinna pokryć słupek oraz pas płyt o szerokości 5 cm z każdej strony. Daje to wzmocnienie połączenia płyt ze słupem i zapobiega pękaniu wyprawy w miejscach styku.
   Ściankę wyprawia się normalnie stosowną wyprawą najpierw jedną stronę, a dopiero po tym drugą stronę, by nie zdzierać jednocześnie papieru z obu stron.

   c) **Ścianki działowe podwójne.** W przypadku konieczność wykonania ścianek działowych o lepszych wartościach izolacyjnych buduje się podwójne ścianki grubości 15 cm (bez wyprawy).
   Szkielet ścianki stanowią słupki drewniane o wymiarze 5 x 8 — 5 x 10 cm rozstawione osiowo co 122 cm i objęte z obu stron u dołu i u góry łatami drewnianymi 5 x 5 cm. Łaty stanowią umocowanie słupów oraz obramowanie krótszych boków płyt.
   Płyty przybija się analogicznie jak przy ścianach wewnętrznych, gwoździami do słupów a skośnie do łat poziomych na dole i na górze.
   W tej konstrukcji nie daje się dodatkowych słupków usztywniających ustawionych w środku szerokości płyty, ograniczając się tylko do ustawienia w tym miejscu między poziomymi łatami klocków drewnianych 5 x 8 x 8 cm — 5 x 10 x 10 cm. Przed ustawieniem konstrukcji należy na podłodze położyć pas papy izolacyjnej. Roboty wykończeniowe (wyprawa, tapetowanie, malowanie, listwowanie) wykonuje się w myśl zasad omówionych w części III.
   Powyższy typ ścianki działowej jest bardzo korzystny z uwagi na dobre właściwości izolacji termicznej i akustycznej odpowiadające ściance z cegły grub. 10 cm.

3. **Izolacja stropów.**

   Dzięki lekkości płyt „Stramit" zastosowanie ich do izolacji termicznej i akustycznej stropów jest wyjątkowo korzystne, gdyż obciążają one minimalnie konstrukcję, posiadając dobre właściwości izolacyjne. Stropy konstrukcji drewnianej przy rozstawie belek stropowych co 122 cm nie wymagają specjalnego omówienia gdyż zasady mocowania tych płyt są takie same jak przy ścianach.
   W przypadku, kiedy rozstaw belek stropowych nie jest wielokrotnością szerokości płyty Stramit, należy do belek stropowych przybić w kierunku prostopadłym listwy drewniane 5 x 5 cm w rozstawie osiowym 122 cm a do nich następnie płyty.
   Jeżeli sufit ma być tynkowany należy listwy rozstawić osiowo w odstępach 61 cm i do nich przybić płyty Stramit.

4. **Ocieplenie dachów.**

   Ocieplenie płyt dachowych (stropów poddasza) wykonuje się w sposob ustalony dla stropów. Przy drewnianej konstrukcji dachowej płyty „Stramit" mogą być układane na krokwiach. Po przybiciu należy wykonać izolację przez przyklejenie lepikiem papy, poczym przybija się do krokwi łaty pod dachówkę lub eternit.
   Ocieplenie pomieszczeń poddasza wykonuje się zgodnie z podanymi wytycznymi dla ścian.

5. **Zabezpieczenie przed grzybem.**

   Grzyboodporność płyt słomianych „Stramit" zależy przede wszystkim od stopnia zawilgocenia płyt, co nakłada obowiązek na wykonawcę należytego zabez-

pieczenia ich przed możliwością zawilgocenia. Z tych też względów pożądana jest mineralizacja tych płyt jednym z powszechnie używanych środków, jak np. chlorek wapnia. Jeżeli więc płyty ne zostały zmineralizowane przez wytwórnię, wskazane jest przeprowadzić mineralizację ich na budowie.

Drewniane części szkieletu ,wchodzące w skład konstrukcji wykonywanych z zastosowaniem płyt „Stramit", powinny być impregnowane zgodnie z Zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 17 maja 1950 r. w sprawie impregnacji drewna używanego w budownictwie (Dz. Urz. M. B. i O. Nr 7, poz. 74).

6. **Uwagi końcowe:**

Płyty „Stramit" są produkowane przez Zakłady Produkcji Elementów Budowlanych Warszawa, ul. Marszałkowska 123, tel. 8-76-54 w Wytwórni Bożepole Wielkie, pow. Lembork, woj. Gdańskie.

Cena płyt słomianych „Stramit" wynosi aktualnie 15 zł./m² franco stacja odbiorcy.

Wytwórca czyni starania w kierunku jej obniżenia.

218.

ZARZĄDZENIE Nr 201

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 27 października 1952 r.

w sprawie obniżenia dolnej granicy kosztu kapitalnych remontów maszyn i sprzętu budowlanego na rok 1953.

(L. dz. D.VIII/4/6057/52)

Stosownie do § 13 ust. 2 Instrukcji Nr 30 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego „O ogólnych zasadach planowania, wykonywania i finansowania obiektów majątku trwałego jednostek gospodarki narodowej", zarządza się, co następuje:

§ 1. W celu usprawnienia gospodarki remontowej oraz właściwego kwalifikowania maszyn i sprzętu budowlanego do kategorii remontów kapitalnych, obniża się dolną granicę minimalnego kosztu remontów kapitalnych maszyn i sprzętu budowlanego znajdującego się w posiadaniu jednostek organizacyjnych resortu.

§ 2. Granicę minimalnego kosztu kapitalnych remontów maszyn i sprzętu budowlanego ciężkiego stanowi suma 9.000,— zł.

§ 3. Dolną granicę minimalnego kosztu kapitalnych remontów dla maszyn i sprzętu budowlanego średniego obniża się do 4.500,— zł.

§ 4. Dolną granicę minimalnego kosztu kapitalnych remontów dla maszyn i sprzętu budowlanego lekkiego obniża się do 3.000,— zł.

§ 5. Do sprzętu budowlanego ciężkiego zalicza się maszyny i sprzęt budowlany określony Uchwałą Nr 200 Prezydium Rządu z dnia 29 marca 1952 r. w sprawie usprawnienia obsługi, konserwacji i eksploatacji sprzętu budowlanego typu ciężkiego (Monitor Polski Nr A-29, poz. 424).

§ 6. Do sprzętu średniego zalicza się maszyny i sprzęt budowlany określony pismem Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli — Dep. Głównego Mechanika L. dz. D.VIII/ /2/9 659/52 z dnia 18 lutego 1952 r.

§ 7. Do sprzętu lekkiego zalicza się maszyny i sprzęt budowlany nie objęty §§ 5 i 6 zarządzenia.

§ 8. Jednostki organizacyjne resortu budownictwa miast i osiedli opracują plany kapitalnych remontów na rok 1953, zgodnie z Zarządzeniem Nr 143 pkt. 1 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 19 kwietnia 1952 r. w sprawie sporządzenia planów remontów na rok 1953 (Biuletyn Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 18, poz. 99), przy założeniu obniżki, o której mowa w §§ 2, 3 i 4.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 27 października 1952 r.

Minister: w/z **A. Wolski**

219.

ZARZĄDZENIE Nr 203

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 30 października 1952 r.

w sprawie wyeliminowania w resorcie przestoju wagonów pod naładunkiem i wyładunkiem.

(L. dz. CZZ/61/39777/52)

W wykonaniu uchwały Nr 895 52 Prezydium Rządu z dnia 10 X.1952 r. w sprawie wzmożenia walki z przestojami wagonów pod rozładunkiem i w celu wyeliminowania powstających wskutek tego zahamowań w rotacji wagonów zarządza się co następuje:

§ 1. Podległe Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli jednostki są obowiązane traktować prace związane z terminowym wyładunkiem wagonów, nadchodzących pod ich adresem, jako prace priorytetowe. Terminowy wyładunek wagonów w celu wyeliminowania zahamowań w ich rotacji jest nakazem chwili aktualnym szczególnie w okresie przewozów jesiennych. Podległe jednostki są obowiązane zastosować niezbędne środki organizacyjne i techniczne, zacieśnić współpracę z komisjami koordynacji przewozów i wydziałami komunikacyjnymi terenowych Prezydiów Rad Narodowych oraz maksymalnie wzmóc wysiłki w zakresie terminowego rozładunku wagonów, celem dopomożenia kolei w wypełnianiu jej zwiększonych zadań w okresie przewozów jesiennych.

§ 2. Dyrektorzy Centralnych Zarządów budowlano-montażowych wydadzą nadzorowanym jednostkom polecenie dokonywania codziennie wyładunku wszystkich wagonów które nadchodzą pod ich adresem, bezwzględnie w czasie wolnym od postojowego. W przypadkach gdy ekipy ładowaczy nie są dostatecznie liczebne, aby wyładować wagony w czasie wolnym od postojowego, należy zmobilizować do tych robót przejściowo pracowników placowych oraz pomocniczych w wykonawstwie budowlanym i pracowników z transportu wewnętrznego.

§ 3. Centralne Zarządy budowlano-montażowe wprowadzą codzienną operatywną sprawozdawczość o nadejściu ładunków wagonowych i o rozładunku wagonów. Sprawozdawczość ta powinna odzwierciadlać codziennie ruch wagonów za ub. dobę, a w szczególności ilostan wagonów nierozładowanych do godz. 24,00 ilostan wagonów podstawionych pod wyładunek w ciągu doby sprawozdawczej, ilości wagonów rozładowanych w czasie wolnym od postojowego, oraz ilości wagonów rozładowanych z opóźnieniem do 6 godzin, do 12 godzin, do 24 godzin, powyżej 24 godzin oraz nierozladowanych do końca doby sprawozdawczej.

§ 4. 1. Ustanawiam obowiązek codziennych meldunków o ruchu i sytuacji wagonów na wszystkich szczeblach służby transportowej w resorcie. Sposób i tryb sporządzania i składania meldunków określa instrukcja stanowiąca załącznik do zarządzenia.

2. W celu składania meldunków należy w miarę potrzeby wprowadzić dyżury nocne.

§ 5. Zobowiązuje się Dyrektorów Centralnych Zarządów do ścisłego kontrolowania codziennej sprawozdawczości o nadejściu i wyładowaniu wagonów adresowanych do jednostek, szczególnie zaś do badania przyczyn opóźnionego wyładunku, oraz do wydawania zarządzeń mających na celu wyeliminowanie przestojów.

§ 6. W stosunku do winnych spowodowania przestoju wagonów należy wyciągać konsekwencje służbowe. W szczególności należy niezwłocznie reagować na ujawnione w czasie kontroli fakty niedostatecznej walki z przestojami wagonów, uzależniać wysokość premii i nagród od terminowego rozładunku wagonów.

§ 7. Zarządzenie jest natychmiast wykonalne.

Minister: **R. Piotrowski**

Załącznik do zarządzenia Nr 203 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli

INSTRUKCJA

w sprawie codziennej operatywnej sprawozdawczości o sytuacji i ruchu wagonów z nadania i przybycia.

§ 1. Obowiązek codziennej sprawozdawczości operatywnej ciąży na wszystkich komórkach organizacyjnych służb transportowych resortu w następującej kolejności:

a) Zjednoczenie lub równorzędny szczebel otrzymuje meldunki o przebiegu za- i wyładunku wagonów od podporządkowanych sobie komórek,
b) Opracowane przez siebie meldunki zbiorcze zjednoczenia lub równorzędne jednostki przekazują swym Centralnym Zarządom względnie Pełnomocnikowi Akcji Robót Rozbiórkowych,
c) Opracowane przez siebie meldunki zbiorcze, Centralne Zarządy, wzgl. Pełnomocnik Akcji Robót Rozbiórkowych przekazują do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Budownictwa Miejskiego.

§ 2. Meldunki o sytuacji i ruchu wagonów należy podawać telefonicznie codziennie za ubiegłą dobę następująco:
a) Zjednoczenie lub równorzędny szczebel zbiera meldunki od podporządkowanych sobie komórek w czasie od godz. 0,01 do godz. 1,00,
b) Centralny Zarząd, względnie Pełnomocnik Akcji Robót Rozbiórkowych zbiera meldunki w czasie od godz. 1,00 do godz. 3,00,
c) Centralny Zarząd Zaopatrzenia Budownictwa Miejskiego zbiera meldunki w czasie od godz. 3,00 do godz. 5,00.

§ 3. Przed wywołaniem Nr telefonu, pod którym meldunek ma być nadany, dyżurny pracownik opracowuje zestawienie, obejmujące dane do meldunku a mianowicie:

I. **W zakresie nadania wagonów.** Według załączonego wzoru dla meldunku o sytuacji wagonów z nadania. Formularz ten należy wypełnić następująco:

W górnej części przed rubrykami wpisuje się datę kalendarzową ubiegłej doby, nazwę instytucji, od której meldunek pochodzi, nazwisko nadającego oraz nazwisko przyjmującego meldunek i godzinę wpływu meldunku.

Do kolumny pierwszej wpisuje się na szczeblu zjednoczenia lub równorzędnej jednostki, nazwę stacji kolejowej, a na szczeblu Centralnego Zarządu lub Pełnomocnika Akcji Robót Rozbiórkowych nazwę zjednoczenia względnie komórki, któremu względnie której nadawca jest podporządkowany.

Do kolumny drugiej wpisuje się nazwę towaru, pod naładunek którego zamówiono wagony.

Do kolumny trzeciej i czwartej wpisuje się ilość ton oraz ilość wagonów zamówionych pod naładunek, a do kolumny pięć i sześć ilość ton oraz ilość wagonów załadowanych do wysyłki.

Do kolumn 7, 8, 9 i 10 wpisuje się ilości wagonów, przetrzymanych pod naładunkiem 6, 12, 24 godz. względnie dłużej niż 24 godzin.

II. **W zakresie przybycia wagonów pod wyładunek** według załączonego wzoru dla meldunku o ruchu wagonów, podstawionych pod wyładunek, którego kolumny wypełnić należy następująco:

W górnej części nad nagłówkami kolumn wpisuje się datę kalendarzową ubiegłej doby, nazwę instytucji, od której meldunek pochodzi i godzinę otrzymania meldunku.

Do kolumny a) wpisuje zjednoczenie lub równorzędna jednostka, nazwę stacji kolejowej, a Centralny Zarząd lub Pełnomocnik Akcji Robót Rozbiórkowych nazwę zjednoczenia, względnie komórki, której odbiorca wagonów jest podporządkowany.

Do kolumny b) wpisuje się ilość wagonów nierozładowanych, pozostałych z dnia ubiegłego.

Do kolumn c) d) e) f) g) i h) wpisuje się poszczególne ilości wagonów podstawionych do wyładunku, w rozbiciu na towary.

Zamiast nazw towarów podawać należy liczby, a mianowicie:

14 — dla cegły,
16 — dla kruszywa,
18 — dla prefabrykatów,
20 — dla cementu,
22 — dla żelaza i wyrobów metalowych,
24 — dla innych materiałów.

Do kolumny i) wpisuje się ogólną ilość wagonów, których rozładunek powinien był nastąpić w czasie doby sprawozdawczej.

Do kolumny j) należy wpisać ilość wagonów ogółem rozładowanych a do kolumny k) ilość wagonów ogółem nierozładowanych w czasie doby sprawozdawczej.

Do kolumny l) m) n) i o) należy wpisać ilości wagonów, przetrzymanych ponad czas wolny pod rozładunkiem do 6-ciu, do 12-tu do 24 godzin i ponad 24 godzin.

§ 4. Meldunki należy podawać telefonicznie według poniższych wskazówek.

1. **W zakresie nadania wagonów.**

Nagłówek t.j. nazwę instytucji, nazwiska itd. oraz dane do kolumn 1 i 2 -bez szyfru, natomiast:

nienależy używać określeń	a w ich miejsce należy stosować określenia
ilość ton	kolumna 3 wzgl. 5
ilość wagonów	„ 4 „ 6

dyktować liczby dla tych kolumn.

Przykład:

Wrocław Swiebodzki
cegła rozbiórkowa
kolumna 3 — 200
„ 6 — 5 } ton-wagonów
„ 5 — 100 } wyrazów
„ 4 — 10 } bez użycia
kolumny 7 do 11 — bez szyfru

II. **W zakresie wagonów podstawionych pod wyładunek:**

Nagłówek oraz kolumna a) bez szyfru, natomiast reszta kolumn według wzoru, bez nazw towarów i bez określeń „wagony".

Przykład:

Lublin — kolumna b) = 18
„ c) = 6
„ d) = 4
„ e) = zero
„ f) = zero
„ g) = zero
„ h) = 2
„ i) = 30
„ j) = 25
„ k) = 5
„ l) = 2
„ m) = 2
reszta = zero

Podczas składania i przyjmowania telefonicznych meldunków należy unikać zbędnych rozmów.

MELDUNEK telefoniczny za dzień .... 1952 r. o ruchu wagonów podstawionych pod **WYŁADUNEK** nadany przez ....

Nadał .... przyjął .... godz. ....

Stacja kolejowa lub zjednocz.	ILOŚĆ WAGONÓW															Uwagi
	DO ROZŁADUNKU							Razem do wyład.	OGÓŁEM		Przetrzymano ponad czas wolny					
	z dnia poprzedniego	PODSTAWIONO							rozładowano	pozostawiono	do 6	do 12	do 24	pow 24		
		14	16	18	20	22	24				godzin					
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o		p

MELDUNEK telefoniczny na dzień .... 1952 r. o sytuacji wagonów z **NADANIA** od instytucji ....

Nadał .... przyjął .... godz. ....

Stacja kolejowa lub zjednoczenie	Nazwa towaru	Zapotrzebowano pod naładunek		Kolej podstawiła pod załadunek		Ilość wagonów przetrzymanych				Uwagi
		ton	wagonów	ton	wagonów	6 godz.	12 godz.	24 godz.	wyżej 24 godz.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

220.

ZARZĄDZENIE Nr 204 MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 31 października 1952 r.

w sprawie używania blankietów, formularzy i kopert z dotychczasowym nadrukiem „Rzeczpospolita Polska".

(L. dz. WG.N-4646/52)

W związku z zarządzeniem Nr 210 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 września 1952 r. w sprawie używania przez urzędy, przedsiębiorstwa i instytucje blankietów, formularzy i kopert z dotychczasowym nadrukiem „Rzeczpospolita Polska" polecam ze względów oszczędnościowych, ażeby podległe mi jednostki używały nadal, do wyczerpania istniejących zapasów blankietów (korespondencyjnych, rozliczeniowych i innych), formularzy wszelkich zaświadczeń i dokumentów oraz kopert z dotychczasowym nadrukiem „Rzeczpospolita Polska". Nadruku tego nie należy zakreślać ani poprawiać.

Z pieczątek kauczukowych i gumowych można usunąć napis — Rzeczpospolita Polska" w takim tylko przypadku, gdy usunięcie napisu nie przeszkodzi w dalszym używaniu pieczątki.

Minister: w/z J. Żakowski

221.

ZARZĄDZENIE Nr 205 MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 10 listopada 1952 r.

w sprawie uzyskania oszczędności w użyciu węgla i koksu na cele opałowe.

(L. dz. D.VII/3/9886/52)

W związku ze wzmożonym zużywaniem paliwa w sezonie zimowym w celu uzyskania jak najdalej idących oszczędności węgla kamiennego i koksu dla potrzeb opałowych — zarządzam co następuje:

§ 1. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego zapewnią stosowanie i prowadzić będą systematyczną kontrolę ścisłego przestrzegania przez podległe jednostki: :

1) instrukcji do obliczania zużycia paliwa do ogrzewania, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dn. 22 lutego 1951 r. (Monitor Polski Nr A-53, poz. 689),
2) zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 206 z dnia 25 maja 1951 r. w sprawie uszczelnienia pomieszczeń w budynkach oraz remontów urządzeń do ogrzewania i palenisk kuchennych (Biuletyn PKPG Nr 18, poz. 165),
3) zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 397 z dnia 10 października 1951 r. w sprawie zużywania miału węglowego i wypłaty nagród za jego gospodarcze wykorzystanie. (Biuletyn PKPG Nr 29, poz. 297),
4) instrukcji Nr 1 i Nr 2 jako załączników do Zarządzenia Przewodniczącego PKPG Nr 277 z dnia 4.9.1952 r. w sprawie stosowania mieszanki koksowo-węglowej przy opalaniu kotłów centralnego ogrzewania,
5) okólnika Nr 66 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 29 września 1952 r. w sprawie wykorzystania zapasu trocin (Dziennik Urzędowy M. B. M. i O. Nr 17, poz. 198).

§ 2. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego przedstawią w terminie do dnia 15 listopada 1952 r. do akceptacji Departamentu Głównego Mechanika i Energetyka opracowane dla potrzeb podległych jednostek programy oszczędności węgla i koksu na okres od 15 listopada do 31 marca 1953 r. Programy powyższe uwzględniać powinny następujące zagadnienia:

1) opóźnienie terminu rozpoczęcia opalania budynków, o ile warunki cieplne wewnątrz obiektów na to zezwalają,
2) niestosowanie ciągłości palenia w ciągu okresu opałowego, lecz palenie jedynie w miarę istotnych potrzeb,
3) nieprzekraczanie temperatury wewnętrznej powyżej 18°C jako maksymalnej do celów ogrzewania, — z wyjątkiem temperatury w urządzeniach socjalnych,
4) stałe, okresowe narady i instruktaż palaczy oraz badanie urządzeń grzejnych — w celu stwierdzenia możliwości zmniejszenia zużycia węgla przez lepsze jego wykorzystanie, remont bieżący urządzeń, uszczelnienie przewodów i t.d.,
5) dokładne badanie strat i opracowanie sposobów zapobiegawczych w magazynach, budynkach mieszkalnych i t.p. (ustalenie izolacji budynków, szczelności drzwi, stanu dachów i t.p.),
6) wykorzystanie pary odlotowej i kondensatu dla celów ogrzewania.

§ 3. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego składać będą z realizacji zadań wyszczególnionych w § 1 i 2 sprawozdania obejmujące okresy: 1) do 31 grudnia 1952 r., 2) od 1 stycznia do 15 lutego 1953 r., 3) od 16 lutego do 31 marca 1953 r. Terminy sprawozdań ustala się na 15 dni po upływie każdego okresu sprawozdawczego.

§ 4. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego w podanym w § 2 okresie podnosić będą i rozwijać inicjatywę pracowników w kierunku oszczędności węgla, ustalać tematykę pomysłów racjonalizatorskich, ogłaszać przyjęte do realizacji wnioski, premiować projekty oszczędnościowe przyjęte do wykonania.

§ 5. Departament Głównego Mechanika i Energetyka opracuje na podstawie sprawozdań nadesłanych przez Centralne Zarządy B. M. zgodnie z § 3 i przedłoży mi w terminie do dnia 15 kwietnia 1953 r. zbiorcze sprawozdanie Resortu z przeprowadzonej akcji na odcinku oszczędności węgla i koksu za okres do dn. 31 marca 1953 r.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 10 listopada 1952 r.

Minister: w/z A. Wolski

222.

OKÓLNIK Nr 76

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 6 listopada 1952 r.

w sprawie wynagrodzenia za udział w posiedzeniach wojewódzkich komisji urbanistyczno-architektonicznych.

(L. dz. D-XI.131/52)

Stosownie do pkt. 2 instrukcji N-4 z dnia 4.IV.1952 r. w sprawie wojewódzkich komisji urbanistyczno-architektonicznych (Dz. Urz. Min. Bud. i O. Nr 7, poz. 78) — po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów na powołanie tych komisji w r. 1952 — powiadamiam, że:

1. Za udział w posiedzeniach wojewódzkich komisji urbanistyczno-architektonicznych (Komisji Urbanistyczno-Architektonicznych m. st. Warszawy i m. Łodzi), odbytych poza godzinami służbowymi, członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie do wysokości 30 zł.
Przewodniczącemu przysługuje 150% wynagrodzenia członka komisji.
Delegaci i osoby, zaproszone przez przewodniczącego komisji, otrzymują wynagrodzenie jak członkowie komisji.
2. Sekretarz komisji otrzymuje za udział w posiedzeniach wynagrodzenie zgodnie z pkt. IV ust. 6 uchwały N-36 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagradzanie za udział w posiedzeniach — (Mon. Pol. N-A. 9, poz. 134).
3. W sprawie powyższych wynagrodzeń należy wydać zarządzenie, przewidziane w § 7 wzoru zarządzenia (zał. N-1 instrukcji N-4).

Minister: w/z A. Wolski

223.

OKÓLNIK Nr 77

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 7 listopada 1952 r.

w sprawie stosowania drewna odpadkowego na ślepe podłogi.

(L. dz. D.VII/3/52)

Uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z 14.X. 1949 r. w sprawie stosowania oszczędności drewna w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej (Mon. Polski A-99 poz. 1171) i z 17.II.50 r. (Mon Polski A 43, poz. 497) poleca układanie posadzek z drewna twardego na asfalcie, albo na lepiku na podkładzie betonowym i zabrania dysponowania w projektach i kosztorysach podwójnych podłóg drewnianych,

Powyższy zakaz nie dotyczy stosowania na ślepą podłogę drewna odpadkowego nieużytkowego, wobec czego — w celu zwiększenia stosowania deszczułek posadzkowych i racjonalnego zużycia posiadanych przez jednostki wykonawstwa desek odpadkowych — Centralne Zarządy w przypadkach uzasadnionych potrzebą zastosowania podłoża drewnianego, mogą zezwalać na stosowanie ślepej podłogi z drewna odpadkowego nieużytkowego, określonego „Instrukcją o oszczędnej gospodarce drewnem usługowym", załączoną do Zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli Nr 122 z dnia 17 czerwca 1952 r. (Dz. Urz. Nr 12).

Ściśle określenie odpadków, nadających się do wyżej wymienionego celu, powinno być przed użyciem stwierdzone protokólarnie przez komisję, złożoną z kierownika robót podmistrza ciesielskiego, magazyniera i przedstawiciela Rady Zakładowej.

Okólnk niniejszy obowiązuje od dnia 25.X.1952 r. do dnia 31.III.1953 r. włącznie.

Minister: w/z A. Wolski

224.

PISMO OKÓLNE Nr 123

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 20 października 1952 r.

w sprawie wynagradzania członków ochotniczych straży przeciwpożarowych za czas ćwiczeń, zatrudnionych w zakładach podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli.

(L. dz. D.XIII/3/1733/52)

Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli — Departament Zatrudnienia i Płac wyjaśnia co następuje:

1. Pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli, będący członkami ochotniczych straży przeciwpożarowych, powoływani do ćwiczeń strażackich z tytułu członkowstwa w ochotniczych strażach przeciwpożarowych, winni za czas ćwiczeń w godzinach nadliczbowych otrzymywać wynagrodzenie.
2. Wysokość stawki wynagrodzenia, o którym mowa w pkcie 1, za jedną godzinę ćwiczeń w godzinach pozasłużbowych uzależniona jest od posiadanego przez pracownika stopnia służbowego w ochotniczej straży przeciwpożarowej.
Stawkę godzinową za czas ćwiczeń oblicza się z podzielenia przez 240 wynagrodzenia przewidzianego w zał. Nr 11 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie (dla odpowiedniego stopnia), przy systemie 12 godzin pracy 24 godzin odpoczynku.
Przy ustalaniu wysokości stawki uwzględnić należy postanowienia § 14 pkt. 1 wpomnianego układu.
3. Czas ćwiczeń nie powinien przekraczać 2 godzin dziennie.
4. Wynagrodzenie członków ochotniczych straży przeciwpożarowych nie może spowodować przekroczenia zatwierdzonych kredytów na wynagrodzenia w godzinach nadliczbowych.

p.o. Dyrektor Departamentu: W. Kędzierski

225.

PISMO OKÓLNE Nr 125

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 22 października 1952 r.

w sprawie stosowania farb olejnych w budownictwie.

(L. dz. D.VII/3/7723/52)

Dla produkcji farb i emalii olejnych w kolorze białym niezbędne są, jako surowiec, biel cynkowa i litopon, należące do deficytowych materiałów. Z tych przyczyn zaleca się stosowanie w budownictwie farb w kolorze białym, tylko w przypadkach koniecznego ich użycia, jak np. w szpitalach, w przedszkolach i t.d.

W innych przypadkach należy stosować farby i emalie kolorowe, albowiem farby kolorowe nie posiadają deficytowych składników.

O ile materiał drzewny nie posiada zasinień i sęków można pozostawić stolarkę bejcowaną na kolor jasno-brązowy z podcienieniem słojów (opalenie).

W związku z powyższym dla zrealizowania wyżej wymienionych wytycznych Departament Techniki prosi:

1) Centralny Zarząd Biur Projektowych — o wydanie biurom projektowym zalecenia uwzględnianie przy sporządzeniu dokumentacji technicznej w miarę możności tylko farb i emalii olejnych kolorowych.
2) Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego — o wydanie zalecenia podległym przedsiębiorstwom zamieniania — za zgodą inwestorów — malowania kolorem białym na malowanie kolorowe, dokonując powyższą zamianę zgodnie z Zarządzeniem Nr 4 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 15.I.1952 r. w sprawie stosowania konstrukcji elementów i materiałów zastępczych. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 1 1952, poz. 6).

p.o. Dyrektor Departamentu: M. Ossowiecki

226.

PISMO OKÓLNE Nr 126

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 28 października 1952 r.

w sprawie ograniczeń w stosowaniu cementu budowlanego.

(L. dz. D.VII/3/9205/52)

W uzupełnieniu pisma okólnego Nr 73 z dnia 19 czerwca 1952 r. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 12, poz. 135) — Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli zawiadamia, iż na podstawie dotychczasowych prób „cementu budowlanego" stwierdzono dużą różnorodność jego cech chemicznych i fizycznych.

Wynika to przede wszystkim z nieznormalizowania produkcji omawianego cementu.

W tym stanie rzeczy, do czasu wprowadzenia normy na cement budowlany oraz ukończenie badań — Kierownik robót (wytwórni) przed wydaniem zezwolenia na stosowanie cementu budowlanego, do wykonywania konstrukcji żelbetowych powinien zarządzić przeprowadzenie prób zwykłych (wiązania, zmiany objętości i wytrzymałości) tego cementu bądź betonu z tego cementu — przez laboratorium polowe lub inną kontrolną placówkę badawczą. Tylko w razie pozytywnego wyniku prób Kierownik robót wydaje zezwolenie.

p.o. Dyrektor Departamentu: **M. Ossowiecki**

227.

PISMO OKÓLNE Nr 131

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 29 października 1952 r.

w sprawie stosowania przepisów dotyczących zapobieżenia płynności kadr pracowników.

(L. dz. D.II-W24/52)

W celu usunięcia wątpliwości nasuwających się przy stosowaniu Ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o zapobieżeniu płynności kadr pracowników w zawodach lub specjalnościach szczególnie ważnych dla gospodarki uspołecznionej (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 107) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. w sprawie określenia zawodów i specjalności, do których stosuje się przepisy o zapobieżeniu płynności kadr pracowników (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 153) Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli — Departament Kadr wyjaśnia, co następuje:

1. Powołana we wstępie Ustawa i Rozporządzenie obowiązują nadal z wyjątkiem § 3 Rozporządzenia, który stracił moc z dniem 25 kwietnia 1952 r.
2. Z chwilą upływu terminu 25 kwietnia 52 r. mogą osoby wymienione w § 3 ust. 1 Rozporządzenia wypowiadać umowę o pracę lub stosunek służbowy. Jednakże pismem okólnym Nr 16 z dnia 30 maja 1952 r. w sprawie trybu postępowania w przypadkach rozwiązywania umów o pracę lub stosunku służbowego przez osoby objęte § 2 ust. 1 Rozporządzenia nałożono na kierowników zakładu pracy obowiązek powiadamiania Ministra o każdorazowym wypowiedzeniu o pracę lub stosunku służbowego poprzez Departament Kadr celem właściwej gospodarki kadrami technicznymi.
3. W przypadku konieczności zatrzymania pracownika w zakładzie pracy ze względu na dobro tego zakładu, Minister Budownictwa Miast i Osiedli każdorazowo wydaje nakaz pracy przewidziany w art. 3 powyższej Ustawy dla grup pracowników, objętych przepisami o zapobieżeniu płynności kadr.
4. Z wnioskiem o wydaniu nakazu pracy występuje zakład pracy, w którym pracownik jest zatrudniony.
   Wniosek powinien zawierać:
   a. szczegółową charakterystykę danego pracownika,
   b. wyjaśnienie pracodawcy o powodach jakimi — zdaniem pracodawcy — kierował się pracownik składając wypowiedzenie,
   c. stwierdzenie, że przeprowadzona rozmowa z danym pracownikiem przez dyrektora właściwej jednostki organizacyjnej nie skłoniła pracownika do pozostania nadal na zajmowanym stanowisku bez konieczności nakazu pracy,
   d. uzasadnienie pracodawcy o konieczności pozostawienia pracownika w danym zakładzie pracy.
   Wnioski o wydanie nakazu pracy nie zawierające powyższych danych nie będą rozpatrywane.
5. Z wnioskiem o wydanie nakazu pracy należy występować nie później niż na 14 dni przed datą odejścia danego pracownika z zakładu pracy.
   Wnioski nadesłane po tym czasie nie będą rozpatrywane.
6. Z wnioskiem o wydanie nakazu pracy nie należy występować w stosunku do osób zatrudnionych w aparacie administracyjnym na stanowiskach kierowniczych z uwagi na odpowiedzialność związaną z tym stanowiskiem, której narzucanie nakazem pracy nie wydaje się celowe.

Dyrektor Departamentu Kadr: **E. Gradowski**

228.

PISMO OKÓLNE Nr 133

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 14 listopada 1952 r.

w sprawie interpretacji niektórych przepisów uchwały Nr 291 Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 1951 r. o wynagradzaniu twórców pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień.

(L. dz. D.VII/5/7963/52)

W związku z wątpliwościami, jakie nasuwają się w stosowaniu przepisów uchwały Nr 291 Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr A-36, poz. 446) Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli Departament Techniki uzyskało od Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego następujące wyjaśnienia, które podaje do wiadomości i stosowania:

1) ad § 3 ust. 2. Ocenia i przyjmuje do wykorzystania projekt racjonalizatorski komisja tego zakładu pracy, w którym projekt ze względu na przedmiot, którego dotyczy znajdzie zastosowanie. Wypłata pierwszej zaliczki na poczet wynagrodzenia za projekt następuje po zastosowaniu go w normalnej produkcji.
2) ad § 19 ust. 3. Wynagrodzenia za projekty dyrektorów ich zastępców oraz członków komisji wynalazczości ustala komisja zakładowa tego zakładu, który przyjmuje projekt do wykorzystania zgodnie z obowiązującymi przepisami z tym, że ustalone wynagrodzenie zatwierdza kierownik jednostki nadrzędnej niezależnie od jego wysokości.
3) ad. § 27. Zmiana norm technicznych i kalkulacyjnych w związku z zastosowaniem projektu racjonalizatorskiego powinna być dokonywana w trybie obowiązujących przepisów a w szczególności uchwały Nr 387 Prezydium Rządu z dnia 26.V.1951 r. w sprawie postępowania przy przeprowadzaniu rewizji norm pracy.
4) ad. § 36. Pracownicy komórek wynalazczości spoza zakładu stosujących projekt — mogą być również premiowani za przyspieszenie wprowadzenia w życie projektu racjonalizatorskiego.
5) ad. § 38. Za podstawę do ustalenia sumy przeznaczonej na premiowanie za przyspieszenie realizacji projektu należy wziąć 25% całkowitego wynagrodzenia przypadającego twórcy projektu.
6) ad § 41. Wobec uregulowania sprawy wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień w uchwale Nr 291 Rady Ministrów, zasady wynagrodzenia racjonalizatorów określone w okólniku Nr 14 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 października 1948 r. straciły moc obowiązującą.
7) Zasady wynagradzania ustalone w Uchwale Rady Ministrów Nr 291 stosuje się również do osób nie będących pracownikami uspołecznionych zakładów pracy, które zbywają swe projekty na rzecz tychże zakładów pracy (Art. 20 Dekretu z dnia 12.X.50 r. o wynalazczości pracowniczej.
8) Wynagrodzenie przypadające twórcy projektu racjonalizatorskiego na podstawie § 34 Uchwały Rady Ministrów nr 291 należy przekazywać do zakładu pracy, w którym projekt został zastosowany po raz pierwszy, a ten z kolei przekaże je twórcy projektu.
9) ad § 12. Prrzyznane wynagrodzenie w myśl § 12 należy wypłacać w ramach i terminach przewidzianych w § 32 ust. b.

10) ad § 32 ust. b. Podstawą do wypłaty drugiej zaliczki na poczet wynagrodzenia twórcy projektu, jest faktycznie uzyskana oszczędność w wyniku stosowania projektu przez okres 6-ciu miesięcy.

11) W przypadku rozpatrywania projektu, dotyczącego produkcji cegieł (kształtek) eliminujących potrzebę kucia w murze bruzd niezbędnych do zakładania instalacji — wynagrodzenie dla twórcy należy ustalać szacunkowo, biorąc pod uwagę masowość zastosowania projektu i płynące z tego tytułu korzyści, odnośnie natomiast sprawy wypłaty wynagrodzenia obowiązuje zasada wyrażona w § 33 Uchwały Rady Ministrów Nr 291.

12) ad § 12. W przypadku rozpowszechnienia projektu nagrodzonego szacunkowo na podstawie § 12 omawianej uchwały, w każdym następnym zakładzie pracy winna zebrać się komisja i ustalić wynagrodzenie dla twórcy projektu, biorąc pod uwagę korzyści płynące z tytułu zastosowania projektów w danym zakładzie pracy.

13) ad § 1 ust. 2 lit. e. Zmiany w dokumentacji technicznej wprowadzone po dokonaniu oceny (analizy) przez KOPI oraz zatwierdzeniu dokumentacji przez władzę, przy której została powołana KOPI nie mogą być uważane za wynalazki, udoskonalenia techniczne lub usprawnienia w rozumieniu przepisów o wynalazczości pracowniczej. Sporządzanie dokumentacji technicznej, dotyczącej obiektów budowlanych w sposób najbardziej rocjonalny i ekonomiczny należy do zakresu działania i obowiązków odwiednich biur projektowych. Jeżeli zmiany w zatwierdzonej dokumentacji wprowadzone zostały przez pracownika biura projektów, które daną dokumentację sporządziło, to należałoby uznać, że nie ma podstaw do specjalnego wynagradzania za dokonanie tych zmian. Jeżeli natomiast zmiany wprowadzone zostały przez osobę lub osoby nie będące pracownikami biura projektów, które sporządziło dokumentację to — niezależnie od ustalenia czy taka dokumentacja sporządzona została w sposób najbardziej ekonomiczny — zaistniałaby sprawa ewentualnego wynagrodzenia osoby lub osób, które wprowadziły do zatwierdzonej dokumentacji takie korzystne zmiany.
Zgodnie z wyjaśnieniami Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, zawartymi w piśmie z dnia 12 lipca 1951 r. tego rodzaju korzystne zmiany w dokumentacji technicznej nie mogą być uważane za wynalazczość pracowniczą w budownictwie.
Dla przypomnienia podaje się treść wspomnianego wyjaśnienia z dnia 12.7.51 r.
„Przepisy Uchwały Rady Ministrów Nr 291, zawarte w § 1 pkt. 2 e nie mają zastosowania do projektów powstałych w biurach projektowych, a dotyczących całych obiektów budowlanych.
Ocena takich projektów należy do Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych.
Wszystkie inne formy wynalazczości w zakresie budownictwa objęte są Uchwałą Rady Ministrów Nr 291".

14) ad. § 1 ust. 2 pkt. c. Z uwagi na brak przepisów ustalających tryb załatwiania dla projektów organizacyjnych oraz dla projektów dotyczących administracji przedsiębiorstw — omawiane projekty mogą być wynagradzane na podstawie decyzji dyrektora danego zakładu pracy z funduszów, będących w jego dyspozycji.
Jednocześnie Departament Techniki wyjaśnia, że odnośne przepisy są w trakcie opracowania przez Dep. Organizacyjno-Prawny P.K.P.G.
Wyjaśnienia powyższe należy omówić na najbliższej odprawie komórek wynalazczości oraz podać je do wiadomości przewodniczących centralnej komisji wynalazczości, komórek wynalazczości podległych jednostek oraz przewodniczących komisji wynalazczości tychże jednostek.

p.o. Dyrektor Departamentu: **M. Ossowiecki**

KOMUNIKAT I

W Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ogłoszono:

W Nr 41 z 21.X.52 poz. 279 rozporządzenie Rady Ministrów z 10.X.52 zmieniające rozporządzenie z 3.VI.50 w sprawie zakresu działania Ministra Gospodarki Komunalnej oraz w sprawie określenia władz naczelnych, do których właściwości przechodzą sprawy, należące dotychczas do zakresu działania Ministra Administracji Publicznej; poz. 286 rozporządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z 24.IX.52 w sprawie uznania za obowiązujące norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny.

W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-83 z 3.X.52 poz. 1326 Uchwałę Nr 583 Rady Ministrów z 9.VII.52 w sprawie dodatkowej powierzchni mieszkalnej;

W Nr A-84 z 8.X.52 Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z 16.IX.52 w sprawie zaopatrywania zakładów przemysłu drobnego w surowce wtórne;

W Nr A-85 z 11.X.52 poz. 1336 Uchwałę Nr 821 Rady Ministrów z 26.IX.52 w sprawie zmiany tymczasowego statutu organizacyjnego Ministerstwa Handlu Zagranicznego; poz. 1339 Uchwałę Nr 827 Prezydium Rządu 26.IX.52 w sprawie utworzenia wojewódzkich biur projektów przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych; poz. 1343 Zarządzenie Ministra Finansów z 18.IX.52 w sprawie obowiązku prowadzenia prac księgowych przez przedsiębiorstwa i zakłady uspołecznione w oparciu o harmonogramy bądź terminarze pracy;

W Nr A-86 z 15.X.52 poz. 1359 Zarządzenie Nr 228 Prezesa Rady Ministrów z 30.IX.52 w sprawie przekazania nadzoru państwowego nad niepaństwowym szkolnictwem zawodowym; poz. 1362 Zarządzenie Ministra Przemysłu Drobnego i Rzemiosła z 6.X.52 w sprawie ustalenia wzoru umowy o naukę rzemiosła; poz. 1366 Okólnik Ministra Finansów z 25.IX.52 w sprawie obowiązku dokonywania analizy sprawozdań finansowych przez głównych (starszych) księgowych;

W Nr A-87 z 18.X.52 poz. 1363 Zarządzenie Ministra Żeglugi z 10.IX.52 w sprawie uprawiania żeglugi i spławu na śródlądowych drogach wodnych;

W Nr A-88 z 18.X.52 poz. 1370 Uchwałę Nr 868 Rady Ministrów z 10.X.52 w sprawie zmiany tymczasowego statutu organizacyjnego Ministerstwa Przemysłu Maszynowego; poz. 1372 Uchwałę Nr 896 Prezydium Rządu z 10.X.52 w sprawie przystąpienia do prac przygotowawczych dla przeprowadzenia powszechnej inwentaryzacji środków trwałych w gospodarce uspołecznionej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej; poz. 1373 Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z 10.X.52 w sprawie rozpowszechniania drukowanych opisów pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień;

W Nr A-89 z 24.X.52 poz. 1376 Uchwałę Nr 865 Rady Ministrów z 10.X.52 w sprawie zmiany tymczasowej struktury organizacyjnej Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła; poz 1383 Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z 9.X.52 zmieniające zarządzenie z 11.I.52 w sprawie zasad i trybu zawierania umów o wykonanie robót budowlano-montażowych objętych planem inwestycyjnym; poz. 1384 Zarządzenie Ministra Finansów z 6.X.52 w sprawie rozliczenia materiałów budowlanych, dostarczonych drobnym wykonawcom inwestycyjnych robót budowlano-montażowych; poz. 1390 Zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Materiałowej z 11.X.52 w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla pracowników obowiązanych do gromadzenia makulatury w jednostkach organizacyjnych; poz. 1392 Okólnik Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z 26.IX.52 w sprawie zlecania opracowania opinii na żądanie Głównej Komisji Urbanistyczno Architektonicznej;

W Nr A-90 z 27.X.52 poz. 1405 Uchwałę Nr 828 Prezydium Rządu z 26.IX.52 w sprawie organizacji i zakresu działania resortowych służb geologicznych; poz. 1406 Zarządzenie Nr 234 Prezesa Rady Ministrów z 13.X.52 zmieniające zarządzenie z 21.I.52 w sprawie czasu trwania trybu odbywania, planowania oraz zasad opłacania praktyk zawodowych, wakacyjnych i dyplomowych uczniów szkół zawodowych i studentów szkół wyższych; poz. 1407 Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z 15.X.52 zmieniające zarządzenie z 28.IX.51 w sprawie zasad tworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego oraz ich organizacji; poz. 1413 Okólnik Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z 13.X.52 w sprawie sprzedaży materiałów budowlanych dla poszczególnych obywateli;

KOMUNIKAT II

Wydane zostały a nie są ogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące akty normatywne:

Zarządzenie Ministra Nr 198
z 22.X.52 r. w sprawie zapewnienia warunków stosowania bloków Ytong i Siporex.

Zarządzenie Ministra Nr 202
z 30.X.52 r. L. dz CZZ/61/40644/52 w sprawie załadunku i wyładunku wagonów.

Zarządzenie Ministra Nr 206
z 12.XI.52 r. L. dz. D.VI/D 52 w sprawie branżowego planu kont na r. 1953 dla jednostek nadzorowanych przez Centralny Zarząd Prefabrykacji.

Zarządzenie Ministra Nr 207
z 31.X.52 r. L. dz. CZ.„ZOR”/52 w sprawie wykonania robót budowlanych i wykończeniowych na ciągu ulicy Długa — Długi Targ w Gdańsku.

Zarządzenie Ministra Nr 208
z 10.XI.52 r. L. dz. CZ.Północ/D/1/37/52 w sprawie realizacji planu budownictwa mieszkaniowego na IV kwartał 1952 r. dla przemysłu stoczniowego na terenie województwa gdańskiego.

Zarządzenie Ministra Nr 209
z 13.XI.52 r. L. dz. GM/3 2520/52 w sprawie utworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego w niektórych Zjednoczeniach Budownictwa Miejskiego.

Zarządzenie Ministra Nr 210
z 15.XI.52 r. L. dz. D.IV/1 55/52 w sprawie inwentaryzacji majątku jednostek budżetowych.

Zarządzenie Ministra Nr 211
z 17.XI.52 r. L. dz. D.VII/Wn 9168/52 w sprawie zasad zlecania opracowań projektów norm resortowych.

Okólnik Ministra Nr 74
z 27.X 52 r. L. dz. D.VIII/1-6/6062/52 w sprawie sporządzania sprawozdań miesięcznych z pracy maszyn budowlanych wzór B-4.

Okólnik Ministra Nr 75
z 29 X 52 r. L. dz. GM/3 7986 52 w sprawie współpracy jednostek zarządu centralnego Ministerstwa z zespołem roboczym dla organizacji Centralnego Zarządu Robót Inżynierskich.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 124
z 20.X.52 r. L. dz. D.II/W,25 52 w sprawie powiadomienia przez Wojew. Komendy Rejonowe zakładów pracy o powoływaniu do służby wojskowej pracowników.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 127
z 29.X 52 r. L. dz. D.I 1/72292/52 w sprawie przedstawiania omówień projektów planów na r. 1953 na Kolegium Ministerstwa.

Pismo Okólne Ministerstwa Nr 128
z 31.X 52 r. L. dz. D.I/3/7352/52 w sprawie planu IV kwartału 1952 r.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 129
z 31.X 52 r. L dz. GM 2 10817/52 w sprawie zmiany siedziby biura przepustek i informacji P.K.P.G.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 130
z 7.XI.52 r. L. dz D.II/W.13 52 w sprawie sporządzania jednolitego planu urlopów wypoczynkowych na r. 1953.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 132
z 12.XI.52 r. L. dz. GM/2/10991/52 w sprawie składania wniosków dotyczących premii.

Akty te rozesłane zostały w odbitkach sporządzonych na powielaczu.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Warszawa, Al. Stalina 26.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli prenumerata roczna — 18 zł., półroczna — 10 zł. 50 gr. Cena pojedyńczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V oddział miejski Warszawa Rachunek Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli Nr 378 — 412 — 18 część 21, dział 5 rozdział 24 § 3 wpływy z wydawnictw.—

Cena 1 zł 40 gr.

Drukarnia Akcydensowa, W-wa, Tamka 3. 4.000. Zam. 3235 z dn. 22.XI.52. Podpisano do druku 4.XII.52. Druk ukończono 8.XII.52. Objętość 1¼ ark. druk. Pap. druk. sat. kl. VII, A1/60 g. 3-B-26573.

ODBIORCA:

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.